

SEPZ-I.5861.93.2016.BŚ

Przewodnik dla osób ubiegających się o nadanie stopnia awansu zawodowego nauczyciela kontraktowego

Opracowano na podstawie przepisów:

- ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2016 r. poz. 1379 ze zm.);
- rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 marca 2013 r. w sprawie uzyskiwania stopni awansu zawodowego przez nauczycieli (Dz. U. poz. 393);
- ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 23 ze zm.).

Warunkiem nadania stopnia awansu zawodowego jest:

- odbycie stażu zakończonego pozytywną oceną dorobku zawodowego (staż mogą odbywać nauczyciele pracujący co najmniej $\frac{1}{2}$ obowiązkowego wymiaru zajęć i zatrudnieni m.in. w szkołach i placówkach, o których mowa w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty; jeżeli nauczyciel jest zatrudniony w kilku szkołach, i w żadnej z tych szkół nie jest zatrudniony w wymiarze co najmniej $\frac{1}{2}$ obowiązkowego wymiaru zajęć, łącznie jednak wymiar jego zajęć stanowi co najmniej $\frac{1}{2}$ obowiązkowego wymiaru zajęć dla danego stanowiska, organ sprawujący nadzór pedagogiczny wyznacza dyrektora szkoły, który wykonuje czynności związane z odbywaniem stażu przez nauczyciela),
- posiadanie kwalifikacji zawodowych do prowadzonych w okresie stażu zajęć (zgodnie z art. 10 ust. 10 ustawy – Karta Nauczyciela do nauczycieli zatrudnionych bez wymaganych kwalifikacji nie stosuje się przepisów dotyczących awansu zawodowego),
- uzyskanie akceptacji komisji kwalifikacyjnej po przeprowadzonej rozmowie.

Nawiązanie stosunku pracy

Z osobą posiadającą wymagane kwalifikacje i rozpoczynającą pracę w szkole stosunek pracy nawiązuje się na podstawie umowy o pracę na czas określony na jeden rok szkolny w celu odbycia stażu wymaganego do uzyskania awansu na stopień nauczyciela kontraktowego.

W szczególnych wypadkach uzasadnionych potrzebami szkoły z osobą, o której wyżej mowa, legitymującą się wymaganym poziomem wykształcenia, lecz nie posiadającą przygotowania pedagogicznego dopuszczalne jest nawiązanie stosunku pracy, o ile osoba ta zobowiąże się do uzyskania przygotowania pedagogicznego w trakcie odbywania stażu.

W przypadku, gdy nauczyciel w ciągu pierwszego roku pracy w szkole nie uzyska przygotowania pedagogicznego z przyczyn od niego niezależnych, z nauczycielem może być zawarta umowa o pracę na kolejny jeden rok szkolny. Staż wymagany do ubiegania się o awans na stopień nauczyciela kontraktowego przedłuża się do czasu uzyskania przygotowania pedagogicznego.

Wymiar stażu

Staż w przypadku ubiegania się o awans na stopień nauczyciela kontraktowego trwa 9 miesięcy.

Rozpoczęcie stażu

Nauczyciel stażysta rozpoczyna staż bez złożenia wniosku z początkiem roku szkolnego, nie później jednak niż w ciągu 14 dni od dnia rozpoczęcia zajęć szkolnych. Nauczyciel, który został zatrudniony w szkole po tym terminie, nie może rozpocząć stażu do końca roku szkolnego.

Przydzielenie opiekuna stażu

Nauczycielowi stażyście odbywającemu staż dyrektor szkoły przydziela spośród nauczycieli mianowanych lub dyplomowanych opiekuna. Zadaniem opiekuna stażu jest udzielanie nauczycielowi pomocy, w szczególności w przygotowaniu i realizacji w okresie stażu planu rozwoju zawodowego nauczyciela, oraz opracowanie projektu oceny dorobku zawodowego nauczyciela za okres stażu.

Plan rozwoju zawodowego

Nauczyciel stażysta przedkłada dyrektorowi szkoły projekt planu rozwoju zawodowego w terminie 20 dni od dnia rozpoczęcia zajęć.

Zatwierdzenie planu rozwoju zawodowego

Dyrektor szkoły w terminie 30 dni od dnia rozpoczęcia zajęć zatwierdza plan rozwoju zawodowego nauczyciela lub zwraca go nauczycielowi do poprawy ze wskazaniem, w formie pisemnej, zakresu niezbędnych zmian. Plan rozwoju zawodowego powinien uwzględniać specyfikę i potrzeby szkoły oraz uwzględniać zadania na stopień awansu zawodowego nauczyciela kontraktowego.

Przebieg stażu

Dyrektor w trakcie realizowania przez nauczyciela planu rozwoju zawodowego zapewnia prawidłowy przebieg stażu. Zbiera informacje o realizacji przez nauczyciela zadań

wynikających z planu rozwoju zawodowego, a także o efektach prowadzonych przez niego zajęć, wspiera opiekuna stażu oraz ustala wynagrodzenie za wykonywanie obowiązków opiekuna stażu.

Powinności nauczyciela w okresie stażu

Nauczyciel stażysta ubiegający się o awans na stopień nauczyciela kontraktowego w okresie odbywania stażu powinien w szczególności:

- 1) poznawać organizację, zadania i zasady funkcjonowania szkoły, w tym:
 - a) przepisy związane z funkcjonowaniem szkoły,
 - b) sposób prowadzenia dokumentacji obowiązującej w szkole,
 - c) przepisy dotyczące zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków nauki i pracy,
- 2) uczestniczyć jako obserwator w zajęciach prowadzonych przez opiekuna stażu lub innych nauczycieli, w wymiarze co najmniej jednej godziny zajęć w miesiącu, oraz omawiać z prowadzącym obserwowane zajęcia,
- 3) prowadzić zajęcia z uczniami, w obecności opiekuna stażu lub dyrektora szkoły, w wymiarze co najmniej jednej godziny zajęć w miesiącu oraz omawiać je z osobą, w obecności której zajęcia zostały przeprowadzone,
- 4) uczestniczyć w wewnątrzszkolnych formach doskonalenia zawodowego nauczycieli.

Przedłużenie stażu

1. Nieobecność nauczyciela w pracy wskutek:
 - choroby,
 - zwolnienia z obowiązku świadczenia pracy lub
 - urlopu innego niż: urlop wypoczynkowy, urlop macierzyński, urlop na warunkach urlopu macierzyńskiego, dodatkowy urlop macierzyński, dodatkowy urlop na warunkach urlopu macierzyńskiego, urlop rodzicielski lub urlop ojcowski

trwająca nieprzerwanie dłużej niż jeden miesiąc powoduje wydłużenie stażu o czas trwania tej nieobecności.

W przypadku nieprzerwanej nieobecności z wyżej wymienionych przyczyn dłuższej niż rok nauczyciel obowiązany jest do ponownego odbycia stażu w pełnym wymiarze.

2. Nieobecność nauczyciela w pracy z powodu:
 - urlopu macierzyńskiego,
 - urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego,

- dodatkowego urlopu macierzyńskiego,
- dodatkowego urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego,
- urlopu rodzicielskiego lub
- urlopu ojcowskiego,

powoduje wydłużenie stażu o czas trwania tej nieobecności.

W przypadku gdy łączny czas nieprzerwanej nieobecności w pracy z przyczyn określonych w obu punktach jest dłuższy niż rok i 6 miesięcy, nauczyciel jest obowiązany do ponownego odbycia stażu w pełnym wymiarze.

Zmiana miejsca pracy

Nauczycielowi stażyście, który w okresie trwania stażu zmienił miejsce zatrudnienia, nie można zaliczyć odbytego stażu. Nauczyciel, który rozpoczyna pracę w szkole, aby odbyć staż na stopień awansu zawodowego nauczyciela kontraktowego musi staż rozpocząć i zakończyć w tej samej szkole.

Zakończenie stażu

W terminie 30 dni od dnia zakończenia stażu nauczyciel składa dyrektorowi sprawozdanie z realizacji planu rozwoju zawodowego. Przyjęcie sprawozdania należy zaopatrzyć datą wpływu.

Ocenę dorobku zawodowego nauczyciela za okres stażu ustala dyrektor szkoły na piśmie, w terminie 21 dni od otrzymania sprawozdania, po zapoznaniu się z projektem oceny opracowanym przez opiekuna stażu i po zasięgnięciu opinii rady rodziców. Opiekun stażu przedstawia dyrektorowi szkoły projekt oceny dorobku zawodowego nauczyciela za okres stażu w terminie 14 dni od dnia zakończenia stażu przez nauczyciela. Rada rodziców powinna przedstawić swoją opinię w terminie 14 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o dokonywanej ocenie dorobku zawodowego. Nieprzedstawienie opinii rady rodziców nie wstrzymuje postępowania.

Ocena dorobku zawodowego powinna zawierać pieczęć placówki, datę sporządzenia oceny, podstawę prawną, dane dotyczące nauczyciela (nazwisko i imię, okres odbywania stażu, realizowany wymiar godzin w okresie odbywania stażu, nauczany przedmiot lub rodzaj prowadzonych zajęć), ocenę (pozytywną lub negatywną), uzasadnienie (stopień realizacji planu rozwoju zawodowego, odniesienie się do zadań i efektów realizacji zaplanowanych działań, odniesienie się do zadań niezrealizowanych, informacja o zapoznaniu się

z projektem oceny sporządzonym przez opiekuna stażu oraz o zasięgnięciu opinii rady rodziców), pouczenie o możliwości wniesienia odwołania, pieczęć i podpis dyrektora oraz podpis nauczyciela i datę otrzymania przez niego oceny.

Od oceny dorobku zawodowego nauczycielowi służy odwołanie do organu sprawującego nadzór pedagogiczny w terminie 14 dni od dnia jej otrzymania.

Organ sprawujący nadzór pedagogiczny rozpatruje odwołanie w terminie 21 dni. Ocena dorobku zawodowego nauczyciela ustalona przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny jest ostateczna.

Złożenie wniosku

Nauczyciel stażysta składa do dyrektora szkoły wniosek o podjęcie postępowania kwalifikacyjnego w roku uzyskania pozytywnej oceny. W przypadku niedotrzymania terminu złożenia wniosku nauczyciel obowiązany jest do ponownego odbycia stażu w pełnym wymiarze.

W przypadku złożenia wniosku wraz z dokumentacją nie później niż do dnia 30 czerwca dyrektor szkoły wydaje decyzję o nadaniu lub odmowie nadania stopnia awansu zawodowego w terminie do dnia 31 sierpnia danego roku.

W przypadku złożenia wniosku wraz z dokumentacją do dnia 31 października dyrektor szkoły wydaje decyzję o nadaniu lub odmowie nadania stopnia awansu zawodowego w terminie do dnia 31 grudnia danego roku.

Dokumentacja, jaką należy dołączyć do wniosku

- dokumenty potwierdzające posiadane kwalifikacje zawodowe – poświadczone kopie,
- zaświadczenie dyrektora szkoły zawierające informacje o:
 - wymiarze zatrudnienia nauczyciela oraz nauczonym przez niego przedmiocie lub rodzaju prowadzonych zajęć w dniu wydania zaświadczenia oraz w okresie odbywania stażu; w przypadku nauczyciela zatrudnionego w kilku szkołach, w każdej w wymiarze niższym niż połowa obowiązkowego wymiaru zajęć, łącznie w wymiarze co najmniej połowy obowiązkowego wymiaru zajęć, należy załączyć zaświadczenia ze wszystkich szkół, w których nauczyciel był zatrudniony w okresie stażu,
 - dacie zatwierdzenia planu rozwoju zawodowego nauczyciela,

- dacie złożenia przez nauczyciela sprawozdania z realizacji planu rozwoju zawodowego,
- uzyskanej przez nauczyciela ocenie dorobku zawodowego za okres stażu oraz dacie jej dokonania.

Zasady pracy komisji kwalifikacyjnej

Komisję kwalifikacyjną dla nauczycieli ubiegających się o stopień nauczyciela kontraktowego powołuje dyrektor szkoły. W skład komisji wchodzi:

- dyrektor (wicedyrektor), jako jej przewodniczący,
- przewodniczący zespołu przedmiotowego (wychowawczego), a jeżeli zespół taki nie został w tej szkole powołany – nauczyciel mianowany lub dyplomowany zatrudniony w szkole,
- opiekun stażu,
- na wniosek nauczyciela przedstawiciel związku zawodowego, wskazanego we wniosku (przedstawiciela związku wskazuje właściwy organ statutowy związku).

W pracach komisji, o ile nie wchodzi w ich skład, może brać udział w charakterze obserwatora przedstawiciel organu prowadzącego szkołę i organu sprawującego nadzór pedagogiczny. Obserwator nie ocenia spełniania przez nauczyciela wymagań kwalifikacyjnych.

Organ, który powołał komisję kwalifikacyjną zapewnia jej obsługę administracyjno – biurową oraz pokrywa wydatki związane z jej działalnością.

Postępowanie kwalifikacyjne rozpoczyna się od analizy formalnej dokumentacji załączonej do wniosku o podjęcie postępowania kwalifikacyjnego. Jeżeli wniosek oraz dokumentacja nie spełniają wymagań formalnych dyrektor szkoły wskazuje szczegółowo stwierdzone braki i wzywa nauczyciela do ich usunięcia w terminie 14 dni wraz z pouczeniem, że nieusunięcie tych braków w terminie spowoduje pozostawienie wniosku bez rozpoznania.

Dyrektor szkoły powiadamia nauczyciela stażystę, który złożył wniosek o podjęcie postępowania kwalifikacyjnego, o terminie i miejscu przeprowadzania rozmowy kwalifikacyjnej, co najmniej na 14 dni przed datą posiedzenia komisji.

Komisja kwalifikacyjna przeprowadza rozmowę kwalifikacyjną, podczas której nauczyciel stażysta ubiegający się o stopień awansu zawodowego przedstawia sprawozdanie

z realizacji planu rozwoju zawodowego i odpowiada na pytania członków dotyczące wymagań niezbędnych do uzyskania stopnia nauczyciela kontraktowego, tj.:

- znajomości organizacji, zadań i zasad funkcjonowania szkoły, w której nauczyciel odbywał staż,
- umiejętności prowadzenia zajęć w sposób zapewniający właściwą realizację statutowych zadań szkoły, w której nauczyciel odbywał staż,
- znajomości środowiska uczniów, ich problemów oraz umiejętności współpracy ze środowiskiem uczniów,
- umiejętności omawiania prowadzonych i obserwowanych zajęć.

Komisja kwalifikacyjna podejmuje rozstrzygnięcia w obecności co najmniej 2/3 składu swoich członków. Każdy z członków komisji ocenia spełnianie przez nauczyciela wymagań według punktowej skali od 0 do 10. Komisja kwalifikacyjna udziela akceptacji nauczycielowi w przypadku gdy średnia arytmetyczna uzyskanych punktów wynosi co najmniej 7.

Z przebiegu pracy komisji kwalifikacyjnej sporządzany jest protokół zawierający w szczególności uzyskaną przez nauczyciela punktację wraz z jej uzasadnieniem oraz pytania zadane nauczycielowi w czasie rozmowy kwalifikacyjnej wraz z informacją o udzielonych przez nauczyciela odpowiedziach.

Protokoły i dokumentacja komisji kwalifikacyjnej przechowywane są przez organ powołujący komisję.

W sprawach proceduralnych dotyczących prac komisji, decyduje komisja w drodze głosowania zwykłą większością głosów obecnych na posiedzeniu członków.

Nadanie (odmowa nadania) stopnia awansu zawodowego nauczyciela kontraktowego

Stopień awansu zawodowego nauczyciela kontraktowego w drodze decyzji administracyjnej nadaje dyrektor szkoły.

Akt nadania stopnia awansu zawodowego zawiera w szczególności:

- nazwę komisji kwalifikacyjnej,
- numer i datę wydania zaświadczenia o uzyskaniu akceptacji,
- stopień awansu zawodowego,
- informację o poziomie wykształcenia.

Uzasadnienie decyzji odmawiającej nadania stopnia awansu zawodowego winno określać, które z wymagań niezbędnych do uzyskania stopnia awansu zawodowego nauczyciela kontraktowego nauczyciel nie spełnił oraz te, które spełnił.

Przed wydaniem decyzji odmownej dyrektor szkoły umożliwia nauczycielowi wgląd do akt sprawy oraz wypowiedzenie się co do zebranych materiałów zgodnie z art. 10 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego.

Od wydanej decyzji w sprawie nadania stopnia nauczyciela kontraktowego przysługuje odwołanie do organu prowadzącego szkołę w terminie 14 dni od daty doręczenia decyzji, za pośrednictwem dyrektora szkoły, wydającego decyzję.

Zmiana aktu

Nauczycielowi, który w trakcie pracy zawodowej uzyskał wyższy poziom wykształcenia, niż określony w akcie nadania stopnia awansu zawodowego nauczyciela kontraktowego, dyrektor wydaje na wniosek nauczyciela nowy akt, uwzględniający uzyskany poziom wykształcenia.

Dodatkowy staż

Nauczyciel, który nie uzyskał akceptacji komisji kwalifikacyjnej może ponownie złożyć wniosek o podjęcie postępowania kwalifikacyjnego po odbyciu, na wniosek nauczyciela i za zgodą dyrektora szkoły, dodatkowego stażu w wymiarze 9 miesięcy.

Nauczyciel stażysta może przystąpić ponownie do rozmowy z komisją kwalifikacyjną tylko jeden raz w danej szkole.

Przyspieszona ścieżka awansu

Karta Nauczyciela dopuszcza możliwość nadania stopnia nauczyciela kontraktowego (z pominięciem etapu stażysty) w chwili podjęcia pracy w szkole, w przypadku:

- nauczycieli akademickich legitymujących się co najmniej trzyletnim okresem pracy w szkole wyższej oraz
- osób posiadających co najmniej pięcioletni okres pracy i znaczący dorobek zawodowy.